

Z á p i s ze zasedání Oborové rady pro doktorský studijní program

"Mezinárodní ekonomické vztahy" FMV VŠE, konané 18. listopadu 2015

Přítomni: prof. Cihelková, prof. Helísek, prof. Jeníček, doc. Jiránková, prof. Lehmannová, doc. Příkrylová, doc. Švarc, doc. Taušér, prof. Zadražilová

Nepřítomni: prof. Dědič, doc. Drozen, doc. Eichler, doc. Indrová, Ing. Jukl, prof. Machková, doc. Pomahač, prof. Veselý, Ing. Zahradník

1. Kvantitativní charakteristiky doktorského studia na FMV v letech 2009 - 2015

Statistické charakteristiky studia předané členům Oborové rady obsahují číselné informace o počtu přijatých doktorandů podle kateder, oborů a způsobu studia (presenční, distanční).

Dále jsou v obdobných strukturách vyjádřena úspěšně dokončená doktorská studia úspěšnou obhajobou disertační práce, rovněž počty předčasně ukončených doktorských studií (nenastoupil, ukončení na vlastní žádost, neplnění povinností) podle oborů a formy studia.

Následuje přehled o počtu doktorandů studujících v letech 2009 - 2015 (podle kateder, oborů a formy studia) včetně aktuálního počtu doktorandů na FMV (konec roku 2015). Informace je též doplněna o aktuální jmenovitý seznam školitelů a jejich doktorandů.

Z uvedených numerických přehledů lze odvodit určité tendence a závěry:

- Za období 2009 - 2015 bylo přijato 288 doktorandů a 166 úspěšně dokončilo obhajobou disertační práce.

- Předčasně ukončilo doktorská studia 149 doktorandů, z toho 103 distančních a 46 presenčních. Doktorské studium tedy neukončilo přes 70 % distančních a třetina presenčních (včetně bývalých presenčních).

- Celkový počet doktorandů je v současnosti 170.

Tyto výsledky z dlouhodobého hlediska nelze považovat za uspokojivé, proto je zřejmá nezbytnost systémového zlepšení úspěšnosti ukončování doktorského studia včetně zvyšování obsahové kvality doktorského studia a zvláště disertačních prací.

2. Náměty na zlepšení doktorského studia

Oborová rada se v obsáhlé diskusi věnovala kvalitativním otázkám doktorského studia. Z diskuse vyplynula řada námětů, které budou na FMV následně specifikovány a prakticky využity.

- Příjímací zkoušky na doktorské studium:

Doporučuje se u přijímacích zkoušek vymežit tematický okruh disertační práce, nikoliv ihned zcela konkrétní definitivní název.

Zásadně vypisovat závažná témata oboru i s případným možným napojením na praktické problémy.

- Zahájení doktorského studia:

Seznámit po přijetí každého doktoranda s úkoly, povinnostmi a možnostmi studia v rámci oboru resp. katedry.

Zpracovat ve spolupráci se školitelem studijní plán a metodiku disertační práce, včetně plánu publikační činnosti, účasti v pedagogickém procesu a další odborné aktivity. Úloha školitele po celou dobu studia doktoranda je nezastupitelná a vyžaduje aktivní a iniciativní přístup.

- Kontrola průběhu doktorského studia:

Na katedrách FMV se osvědčilo pořádání Dne doktorandů alespoň 1x ročně, kde se představují začínající doktorandi a rovněž hodnotí výsledky studia doktorandů vyšších ročníků.

- Systémové zlepšení účinnosti resp. úspěšnosti ukončení doktorského studia:

Studijní plán doktoranda předpokládá složení všech zkoušek během prvních dvou let studia. V průběhu 3. roku studia složení státní doktorské zkoušky.

- Tzv. malá obhajoba disertační práce:

Předložení disertační práce k tzv. malé obhajobě na příslušné katedře FMV musí být uskutečněno v náležitém časovém předstihu, tak aby oponenti i členové katedry měli dostatečný čas na její posouzení. Pro výslednou kvalitu disertační práce je tzv. malá obhajoba zásadní, neboť musí s kritickou náročností konkrétně informovat doktoranda o obsahové (ne)kvalitě, tj. dopracování před případnou obhajobou před příslušnou komisí, případně při nedostatečném zvládnutí tématu navrhnout předčasné ukončení studia.

- Komise pro obhajobu disertačních prací:

Složení komisí pro obhajoby disertačních prací po dosavadních zkušenostech vyžaduje zřejmě modifikaci, tj. menší počet členů než dosud, ovšem zásadně erudovaných v dané problematice příslušné disertace s tím, že všichni členové komise budou mít k dispozici text práce, který tak mohou posoudit a při obhajobě jednotlivě aktivně prezentovat svá stanoviska.

Zapsal:

Prof. Ing. Vladimír Jeníček, DrSc.

předseda Oborové rady

"Mezinárodní ekonomické vztahy"

FMV VŠE